

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Egy évre . . .	5 . . .	Fél évre . . .	8 . . .
Fél évre . . .	2 . . .	Negyed évre . . .	4 . . .
Negyed évre . . .	1 . . .	Egy óra . . .	1 . . .
Egy óra . . .	1 . . .	Egyes szám ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK IÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONVITZ.**

Hirdetési díjak:

10 hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöveg 4 fillér.

Az idegenek.

Irta: **Kossuth Ferencz.**

Szomorú tárgyról írok, azt kérem magamtól, hogy kié az áldott magyar föld? Tudom, hogy megszűnt annak az osztálynak a birtoka lenni, mely évszázadokig, száz halál s ezer veszély közt megvédte a hazát.

Ez az osztály hazafias volt, vitéz volt, tudott önzetlen lenni, magához tudta emelni a magyar népet, meg tudta vele osztani jogait a haza szent nevében azért, hogy a kor igényeinek megfelelően nagyobb erő védhesse ezentúl az alkotmány sánczait s a haza fenállását.

A szabad verseny nem kedvezett ennek az osztálynak; megkezdődött, mielőtt erre magát képesítette volna; a verseny az ő kárára dőlt el. Pusztult a régi magyar nemesség; számtalan ősi család van már, melynek egy talpalatnyi földje sincs többé abból, amelyen atyái vére folyt. Vannak családok, melyeknek ősei a hét vezérrel osztozkodtak s most már hét szilvafajuk sincs.

A magyar szabadság, a magyar államiság szempontjából ez is már eléggé szomorú jelenség, de még szomorubb az, amelyet napról-napra észlelhetünk, ha csak egy kissé nyitva tartjuk szemünket.

A szegény Lacziról.

— Rajz. —

Fekete fellegek suhannak tova lombán az égboltozaton. A szél végigfut a mezőn, erdőn s lehelletétől megreszketnek a falevelek, bokrok; a kis madarak csiesergő ajaka elhallgatott, surranó röpüléssel igyekszik csöndes, oltalmazó fészükbe. . . Vihar van kitörőfélben. A felhők vonulása meggyorsul, majd szennyes szürke fellegek rohanó foszlányai tünedeznek fel a nyugati égen; esti homály borul a nappali tájra, a szél zugasa egyre rémesebbé-rémesebbé válik. . . villám villan, megdördül az ég. . . s megkezdődik a természet erőinek rémes csatája.

A gyenge ember tehetetlenül, félve szemléli ezt. Uralkodni vágyó lelkében fölébred a megalázkodás gondolata. Látja, micsoda féreg ő, a mindenség istene, a Természet előtt. A hitetlenek imádságot rebegnek, a megátalkodott titkos gonosztevők magokba szállanak. . . Az egész világ csupa alázat, mikor a vihar dühöng, mikor az Isten haragszik. . .

De még sem.

Tudod-e édes magyarom, hogy ez idő szerint ötödfélszáz idegen tulajdonos közel két millió katasztrális hold magyar földet bír és így az összes szabad forgalmi birtokterület egytized részét kerekszámra számítva, e két millió katasztrális holdnak tiszta jövedelme, mely az idegen birtokos zsebébe vándorol [és az ő zsebében át idegen földön idegen zsebekbe] legalább is tíz millió forint minden évben. Egy félszázad alatt 500 millió forint.

Ezek közt az idegen birtokosok közt van sok, aki sohasem látta birtokát.

Van olyan, kinek nevét ki se tudja mondani a földművelő nép. Így aztán magyar neveket adnak nekik; olyan neveket, melyeknek hangzása távolról emlékeztet az ő idegen nevükre; pl. azt a híres piemonti olasz családot, mely a Bácskában 28 ezer holdat bír, elnevezte a nép »Számár Tinó uraságnak«. Nem gunynév ez; nem is akarnak használatával gorbáskodni az illetők, sőt megcsóválják fejüket és rámondják, hogy »ejnye milyen furcsa nevű uraság!«. Bizony ez a furcsa nevű uraság és sok más hasonló elviszi a magyar ember véres verejtékét és elkölti ott, ahol az ő neve nem hangzik furcsán s ahol azt mondják róla, boldog család, Magyarországon van földbirtoka!

Ime, a szegény Laczi, csakugy kacag, játszik, ugrál, mint a legszebb napsugaras időben. Rendetlen ruháját, borzas haját hulló kövér cseppek áztatják meg, azért téveteg szemében csak ott van az a bolygó tűz, az örültés tüze, mint rendszeren, ajka csak azt a régi mondókát rebegi:

„Amerikába megyek én csatázni!”

Honnan van ez a rögeszméje, nem tudja senki. Szegény Laczi! Szegény Laczi! olyan tragikus a sorsa. Iskolába járt ő vala mikor, oda a híres — neves debreczeni collegiumba; eminens diák volt. S ime épen akkor, amikor tehetségének, szorgalmának gyümölcsét is kezdte volna élvezni, lelkébe szállott a fekete rém s lett élő halott!

A szél tördelt galyakat ragad magával sebesen az utcán keresztül. Valami félelmes, siketítő zugás riasztja meg az öntudatos lelket, amely zugásban van sikoltás, füttyülés, ordítás, félrevert harangszó, állatbögés, áhitatos ének, istenes fohászzkodás, lombsuttogás, s ezek együtt alkotják azt az örületes indulót, a vihar indulóját.

A szegény Laczi nem hallja ezt. Ő csak ugrál-nevet s mondogatja mondókáját:

— Amerikába megyek én csatázni!

És mi magyarok megdöbbenve állunk meg az idegen földesur határán; s az jut eszünkbe, hogy végre is elpusztul az ország akár fegyverrel hódítják meg, akár pénzért vásárolják meg. Akié a föld: azé a haza. De a mi édes hazánk, melynek földében termett az a fa, melyből bölcsőnk készült s amelyből koporsónkat fogják faragni. . . a mi édes hazánk, nem kell azoknak az idegeneknek. Van nekik is hazájuk; az egyiké osztrák, (ha van ugyan osztrák haza); a másiké német, a harmadiké olasz; a mi magyar földünk csak fejős tehén nekik, melyet fejnek, de nem szeretnek; csak arravaló nekik, hogy urivoltuk fentartását biztosítsa.

Pedig egész állami életünk úgy van berendezve, hogy számtalan jogunk a földbirtokokhoz van kötve. Közigazgatási jogaink, képviselőválasztási jogunk, a főrendiházi tagság, mind a föld birtoklásán épültek fel. És még sem védekezik a magyar állam az ellen, hogy mindig nagyobb és nagyobb arányban jusson a magyar föld idegen kezekbe.

Lassankint az a csodálatos fordulat áll be, hogy azok, kik egykori urai voltak a magyar földnek, idegenek gazdatisztjeivé lesznek. Még a különböző nemzetiségek is hódítanak el földet a magyartól, idegen országokból

Egyszerre szörnyű nagyot dördül. A szegény Laczi megáll, arczáról az ideges rángás nevetés eltűnik, egész testében megreszket, fájdalmasan nyöszörög s azután üldözött vadként rohan ő is fedél alá, az emberek közé.

Épen hozzánk szalad. Félve kuczorodik egy szögletbe, arczán merev, megbénító komorság ül. Megszólítom:

— Szeretne-e még Debreczenben járkalni?

Rám bámul s mintha álomból ébredne szól:

— Én! Jó napot kívánok! a bolond Laczi vagyok, de van ám nálam nagyobb bolond is, egy tekintetes ur!

— Nem azt kérdelem, szeretne-e még Debreczenben járni?

Mélabus sóhaj szakad föl hörgő meléből.

— Szeretnék bizony!

— Tud-e még latinul?

Erre bámulatos memoriával el kezd idézni Phaedrusból, Ovidiusból. Igézgetne is vég nélkül, ha más irányba nem terelném a lelke járását.

beözönlő tökével. S lassankint bekövetkezik majd, hogy az államalkotó, az államfentartó magyar szolgálni fog a máshonnan előkerült földesurnál; és boldog lesz, ha mint szolgának jut kenyér.

Mindezt a vak is látja. A vak is látja, hogy a háló mindig jobban és jobban veszi körül a nemzetet; de a kormány egykedvűen nézi mindazt, ami történik. Nem csak a mostani kormány, hanem elődei is, mind egyaránt egykedvűen nézték.

A mi kormányainknak nem is kell más, mint befolyó adó és az országgyűlésen mindent megszavazó többség.

A többi ügye-baja az országnak haszontalanság . . . „Utánunk a víz-özön!” ezt kiáltja a francia tékozló; s ennek példáját követik az egymásból vedlett kormányok, melyek egy és ugyanazon párturalomnak állhatatos kifolyásai voltak eddig és lesznek ezután.

Állatorvosok.

(B. B.) A halandóság adóját nemesak az ember rózza. Néha az állat is elpusztul, mielőtt föld hivatásának eleget tett volna. Ezzel egy közvagyon érték vesz el Minden intézkedés tehát, mely javítja az állategészség ügyét, közvagyon értékét ment meg az országnak, ami évenként milliókat jelent. A közvagyon biztonsága tényezője a jó állatorvos minden gazda előtt, aki csak állattenyésztéssel foglalkozik. Az állatorvost fontos hivatása teljesítésére a tudomány képe-

— Ki az a tekintetes ur, aki magáná is bolondabb!

— Valaki. Hát hogyne volna bolond! Azt mondta lefénykepez. Én oda állok, osztán csak a fejemet vette le. Csak a fejemet. Hahaha! Hogyne volna bolondabb? Csak a fejemet! Hahaha!

Olyan felelmesen vegyült kényszeredett kacagása a tomboló vihar dühöngésébe. — Szomorú egy látvány! Szomorú, mikor egy nyomoruságtól megtört halvány ifjút látunk, de mennyivel szomorubb a lelki beteg képe. Hiszen a természet az élet tavaszában virágokat hoz az ember számára, egét bearányozza mosolygó napsugárral. Az ifjuság mindenki számára örömdaltól hangzó viruló mező . . . mért kell hát némelyek számára szomorú sivatagnak lennie! Az elégedetlenség zugolódhatik, de mikor a miérthez ér, megáll az ész, előtte végtelen homály . . .

Egyszer a társaság valamelyik tagja e kérdést veti oda a szegény Laczihoz:

— Hat Laczi, szereted e még a lányokat?

E szóra megrázkódik a beteg. A bárgyú, fásult arca megelevenül, a szeiben vészjósló láng gyul ki, keze ökölbe szorul melleből szakadozott hangok törnek elő, felürik, tigris tekintettel végig néz rajtuk s aztán kirohan a viharba . . .

Mi megröndülve maradtunk helyünkön. Hosszu kínos hallgatás után nem messziről kiáltás hangzott a szegény Laczié:

— Szereted a lányokat! . . . Haha! . . .

— Amerikába megyek én csatázni . . .

A vihar aztán zugott tovább . . .

Gulyás József.

síti. A tudománynak ezt a nemét pedig az állatorvosi főiskolában osztogatják. Minél alaposabban tanít ez az iskola, annál jobb munkásokat ad át az életnek.

Ime, az állatorvosok iskolája nagyot emelkedett. 1899-ben elnyerte az egyetemi rangot. Egyetemi autonómia nélkül ugyan, a király által kinevezett rektorral. De tekintve ettől a szépséghibától, az állatorvosi szaknak mégis csak egyetemi rangú főiskolája van amit az egyetemes gazdasági oktatás a maga számára kivívni nem tudott. A rész felülemelkedett az egészen. Ez az egész testnek fájhat talán. De hogy az állatorvosnak hasznára van, ha egy egyetemi rangon álló iskola készíti elő s adja meg neki a kibocsátó levelet, ezt nem tagadhatjuk.

Az állatorvosi főiskola azonban nem elégedett meg a rangemeléssel. Egyidejűleg a maga tudományos jellegét is szigorúan körülzáncolta. Eddig a középiskolák VI. osztályát végeztek előtt nyitva volt kapuja. Ezután csak érettségi bizonyítvány alapján vesz fel hallgatókat. Nem azért, mintha a görög nyelvre vagy bölesészetre most már több szüksége lenne, mint eddig volt. Hanem hogy emelkedjék az általános műveltség szintjén, amiben végre is van logika. Egyetemi jellegű iskolára csakis az érettségi kvalifikálhat.

Azonkívül, amint mondják, az állatorvosi iskola eddig nem dolgozott elég érett anyaggal. Hát legyen az anyag érettebb. A pálya ugyan ezzel szörnyen drágul. De míg a felemelt belépti díjak mellett is akad állatorvos, addig senkinek kifogása az ellen nem lehet, hogy az általános műveltség magasabb szintjéről gyógyítsák az állatainkat.

A főiskola azonban ezzel sem elégedett meg. A nivóemelkedés érdekében az érettségi bizonyítvány híján ugyan, de oklevelet nyert gazdákat teljesen kizárta falából. A gazdasági tanintézetekbe való belépésre VI. középiskola sikeres végzése jogosít.

Ott három éven keresztül készítik elő a gazdasági hivatásának útjára. Hat meg három együttvéve kilencz. A tudományos egyetem azt mondja, hogy ez a kilencz év sem érleli meg a hallgatót az ő számára. Neki általános előképzettség kell. A történelem, görögnyelv, lélektan hiányzó ismeretei fejében, amiket a gimnazista tanul a VII. és VIII. osztályban, nem fogadja el az állattenyésztési és körbonyozási ismereteket, amiket a gazdasági tanul. Igaza van. De mikor az állatorvosi iskola nem fogadja el az állattenyésztési és lélektan ismereteit a történelmi és böleséleti ismeretek helyett, akkor neki nincsen igaza. Mert ő már teljesen speciális szempontból nevel embereket. S ebből a szempontból több értéke van előtte a gazdasági oklevélnek, mint az érettségi bizonyítványnak. Amit legjobban illusztrál a következő összehasonlítás.

Tárgyak:

1. VI. és VII. osztályban 2. Gazd. tanítész.-ben

Vallástan	Számtan
Magyar irodalom	Természettan
Német	Vegytan
Latin	Eghajlattan
Görög	Állattan
Tört. földrajz	Állattenyésztés és lélektan
Természettan	Állatgyógyászat
Mennyiségtan	Állattenyésztés
Bölesélettan	Baromfitenyésztés
Ének	Növénybonyozás, lélektan

Paraszt észjárásu ember azt hiszi, hogy az állatorvosi főiskola kapva kap a 2. táblázat szerint képesítetteken. Pedig nem kell neki. S vajjon miért nem? Ez a téma teljességgel nem egyszerü észjárásu ember-

nek való, mert az belebicsaklik. Mivel hogy a gyakorlat embere sohasem találkozott még olyan beteg állattal, amely görög nyelven böögött volna.

Az okleveles gazdának azt mondja tehát az állatorvosi főiskola, hogy eredsz is-pánnak, tisztartónak és jószágkormányzó-nak, a mezőgazdasági termelés és értékesítés nagy gépezetét vezetheted, arra hivatásod van; hanem nekem kevés a te intelligenciád, mert én már nem tudok belőled valamire való állatorvost teremteni. Terintgette! ugyan mióta van szükség az állatorvosi pályának és pozíciónak ily szigorú körülzáncolására? Talán a közönség szemében degradálta az állatorvost, ha diplomáján kívül még egy másik oklevelre is van, amelynek révén teszem azt a Károlyi uradalmak jószágigazgatójával összetéveszthetik? Vagy olyan nagy volna az özönlés ez állatorvosi pálya felé? Vagy valami kiváltságos, paradicsomi állapot várja ezeket a diplomás férfiakat? Várja bizony a nyomoruság!

Az állatorvosi szolgálat államosítása egy szörnyü meredek hivatalnoki létrát teremtett meg, amelyen az állategészségügyi tisztviselőknél legfeljebb 2 százaléka léphet fel a VI-ik rangosztályba, 4 százaléka a VII-ikbe valami 70 százaléka pedig sohasem viheti tovább a segéditkari fizetésen, mert feljebb már nincsen hely a számára. Maholnap fogni kell azt a könnyelmü fiatal embert, a ki 12 évi kemény előkészület után erre a mostoha pályára lépni hajlandó. Igazán nincs ily körülmények között gyakorlati éle annak, hogy a kész gazdembert kizárják az állatorvosi iskolából. Hisz ha csalókat vetést alkalmazzunk, akkor is kevés menne oda, Ez a kizárás tehát legfeljebb tragikomikus tiltakozása egy száraz keblü vén leánynak, akinek csókja pedig a gyönyörűség számára sovány koszt. A tudomány rangkorsága ez.

Végeredményében megállapíthatjuk, hogy az állatorvosi pálya megrágtult, ami igen keves értékü vivmány olyan viszonyok között, a mikor a tisztviselők ma is a nyomoruság miatt panaszkodnak. Konstatálhatjuk továbbá, hogy a gazda oklevelét degradálták azon legtermészetesebb jogaiban is, hogy rokon természetü pályához jó belépő levél legyen. Gazdasági főiskolánk pedig még ma is csak a papíron van meg. Hogy előbb a résznek a nivója emeltetett, míg a egésznek nivója annyira alul maradt, hogy még csak hidat sem építettek a kettő között: ez természetellenes, ez rossz sorrend volt, még ha Tormay csinálta is. Hidat kell verni a gazdasági iskoláktól képtelenül elszigetelődött állatorvosi iskolához, ezt már az egyetemes szakoktatás jogos ambíciója is megköveteli. És ez nem fogja gátolni az állatorvost abban, hogy szorgalmával és intelligenciájával kivívja a maga tekintélyét kívált, ha még kenyeret is kap hozzá.

Zászlóbontás Szathmár-Némethiben.

— Saját tudósítónktól. —

A függetlenségi párt vasárnap (Juli 7.) délután rendkívül népes népgyűlést tartott Szathmár egyik piacán, a melyre a központból a délután 2 órai gyorsvonattal Kossuth Ferencz, Szinay Gyula és Hentaller Lajos képviselők utaztak le, kiket a vasutnál pártelnök Uray Géza, és ny. honvédezedes Kovács Leo urak vezetése alatt ezernyi főre

menő közönség s diszes bandérium várt. Kossuth a „hozott Isten“ re néhány rövid szóval jelezte, hogy szántani s vetni jött le Szathmára, bizván abban, hogy a függetlenségi eszmének itt elvetendő magva, termékeny talajba fog hullani s terebélyes fává növekedni.

A népgyűlés a vigadó előtti téren tizezrek jelenlétében tartatott meg. A vigadó erkélyéről lesőnek szólott a néphez Kossuth Ferencz, a ki remek és rendkívül tartalmas beszédben fejtette ki a függetlenségi párt programját, s ösmertette azokat a gazdasági függetlenség kérdésével kapcsolatos rendkívül fontos érdekeket, a miknek megoldása a legközelebbi országgyűlés feladatát fogja képezni, s fölhitva a város lakosságát, hogy csatlakozzék az ezen érdekek megvédéséért küzdő függetlenségi Kossuth párthoz.

Utána Szinay Gyula beszélt, aki kifejezést adva annak a reményének, hogy mivel a múltban a Szathmári zászlót a függetlenségi párt kezéből csak a legbrutálisabb erőszak volt képes kicsavarni, a melynek ismétlődése nem várható: a jövő választáskor Szathmár ismét a függetlenségi párté leendő; lelkesedésre, egyetértésre és kitartásra hívta fel a népet.

Végül Hentaller Lajos szólott, a ki nagy alaposággal fejtette ki a függetlenségi párt történeti fejlődéseit s ezzel bizonyította be, hogy ez a párt folyton erősödve került ki a választási küzdelmekből, jelöl, hogy ennek élő gyökerei a polgárok meggyőződéséből táplálkoznak, amivel aztán ügyesen állította szembe az Ugron párt folyton fogyásában rejlő azt a jelenséget, amely oda mutat, hogy helyes nyomokon nem ez a töredék, de a Kossuth párt jár.

Mindhárom beszédet roppant lelkesedés kísérte. A beszédek elhangzása után zárt ülés, párt értekezlet tartatott a párt diszelnöke Kossuth Ferencz elnöklése alatt, ki a jelölést nyomban szóba hozta, minek folytán az elnök utasított, hogy a jelölő gyűlést a legsürgősebb munkaidő lejártával, de mindenesetre pár hét alatt hívja össze. Ez értekezlet folyama alatt megérkezett Papp Elek képviselő is Fehérgyarmatról, aki ott a Luhy képviselő beszámoló s program beszédén volt jelen.

A szathmári gyűlés után nincs kétség benne, hogy a legközelebbi választás a függetlenségi Kossuth-párt ényes győzelmével fog végződni.

Rákosi Viktor képviselő-jelöltsége.

(Döntés a hajdu-nánási választókerületben.)

A hajdu-nánási függetlenségi szűz kerületben, a választó kerület hatalmas függetlenségi pártja által kiküldött és a választás keresztül vitelére megbízott jelölő bizottság hétfőn délelőtt döntő ülést tartott a hajdu-nánási régi városháza tanácstermében.

A hajdu-nánási hatalmas, erős független kerület köztisztelt, nagyrabecsült, hűséges pártelnöke, idős Csohány László nánási földbirtokos hívta össze ezen döntő értekezletet, hogy az egész pártra kötelező határozat kimondásával elejét vegyék az erők

esetleges szétforgácsolásának és hogy a párt jó előre bizalmasan és kitartóan szervezkedhessen a jelölt mellett, kinek így alkalma nyílik magát a nánási és ugyszinte a kapcsolt községek választói előtt megösmertetni.

A jelölő bizottságba a nánási tagok, a hadháziak és dorogiak teljes számban jelentek meg, az elvhű Sámson és Téglás képviselői ezuttal elmaradtak. Ott voltak Hajdu-Nánásról: id. Csohány László kerületi pártelnök, id. Kovács László a függetlenségi körnek elnöke és kerületi társ elnök Sinay Antallal együtt, Brassay Károly jelölő bizottsági jegyző, Bán Géza, Mirko Imre, Mikó Gyula, Udvarhelyi József, Radó József, Vitányi József, Magyar Gábor nánási tagok, Petrus Jenő, Dr. Loógh Béla, Tóth M. Pál, Áncsán György dorogi tagok Simon Károly, Tatár Gábor, Komor György, Varga György hadházi tagok.

Az ülés lefolyását részletezni nem czélja e cikknek, de bebizonyult ismét, hogy a nánási választó kerület egyetértésében, együttérzésében rejlik az az erő, mely a párt zászlaját itt még mindig diadalra juttatta és diadalra fogja juttatni ezen választáson is. Mert a mi derék hajduink lelkesedni tudnak a zászlóért, de lemondani is, ha úgy kívánja a közérdek és a zászló biztonsága, melyet a széthuzás csak porba ejtene, de az összetartás diadalra emel.

E jelölő bizottsági ülés előtt többféle érdemes nevet emlegettek. A kerületből a hadháziak Weszprémy István ügyvéd földbirtokost, mások ismét dr. Bakonyi Samu debreczeni ügyvéd, pártunk eme kiváló és lelkes tagját emlegették, ajánlották szeretettel, de a nánási választók döntő zöme és a kapcsolt részekből is a közhangulat Rákosi Viktor országos nevű író és a függetlenségi párt küzdelmeinek ösmert, lelkes katonáját fogadták el és kiáltották ki előre.

Ilyen értelemben döntött a jelölő bizottság is, melyen a hadháziak Weszprémy jelöltsége mellett küzdöttek, de a Rákosi Viktor mellett nyilvánuló többségi óhaj előtt — meghajolván, szinte csatlakoztak ezen zászlóhoz és így Rákosi Viktor egyértelműleg jelöltetett a nánási kerület Kossuth-párti jelöltjéül. A dorogi küldöttek a szavazástól tartózkodtak. Megemlítjük még, hogy a bizottság a harmadik jelöltként emlegetett dr. Bakonyi kiváló érdemeit meleg hangon ismerte el és becsülte fel. Igazi érdemes ember, de meg kell hajolni a jelölés eredménye előtt is.

Szinte igazi érdemet jutalmaztak a független választók, akik Rákosi jelölését megnyugvással fogadták. Rákosit Nánás már évekkal megajándékozta a bizalmával és mivel neve, működése személye a kerület kapcsolt részeiben is ösmert és rokonszenves, így hát Rákosit, kit sürgönyileg értesítettek a jelöléséről, biztos reményben tisztelhetjük a hajdu-nánási választókerület jövő képviselőjének. A hétfői döntés és mindenütt megnyilvánult közóhaj után nyilatkozhatunk, hogy semmilyen részről nem ugrathatnak be oly jelöltet, aki vele szemben komoly ellenjelölt lehetne és a ki nem a biztos bukással menne a harcba.

NAPI HIREK.

Mikes Kelemen.

Sokáig hallgatta Rákóczi fejedelem csendesen szomorú költője a török tenger egyhangú mormolását, melyből nem zúgott másféle, mint a feledett fájdalom, a feledett dicsőség. Sokáig hallgatta s nem érkezett a föld sötét mélyébe soha hire annak, hogy

azon a földön, mely felé egy halovány csillag mutat, valakinek eszébe jutott volna megemlékezni Rákóczi fejedelem hű kísérőjéről, egye len barátjáról a kialuvó fény utolsó perczeiben, a szomorú száműzetés bánatos lelkü krónikásáról. Jó zágoni Mikes Kelemen, milyen kevesen ismernek téged honfitársaid közül is! Pedig aki elolvassa egyszer azokat a leveleket, a mikkel a rodostói napok szürke sivárságát a száműzetés keservét enyhítette lelkében Mikes Kelemen, annak lelke sokáig nem tud felszabadulni a hatása alól. Valami vidám-szomorú hangulat vonul végig minden során. a legmaróbb fájdalom és keserv van elfojtva, eltakarva a jókedv takarója alá. Olyan, mint a késő őszi déli verőfénye, mely sugarával bearanyozza a sárga leveleket, a mely fejedelmi fényt kölcsönöz a pusztuló természet temetésének, de a ragyogáson is keresztül érzik a pusztulás fájdalma Bohókás kedélyt erőltet magára, tréfál a képzeletbeli „nénjével“, kigunyolja saját sorsát, pedig lelkét tépi az elveszett ügy fájdalma, tudja, hogy sorsuk a szabadság vonaglása s mikor a néniéhez ír, tudja, hogy a leány számára már régen elveszett! Soha egy betűt nem ír arról, kinek igazán írnia a levelet és mégis egy betűt nem ír, hogy ne gondolna — reá. Most annyi idő múltán Zagonyban, szülőfalujában, mozgalom indult, hogy a rodostói levelek írójának szobrot emeljenek. — Maris ötezer koronán felüli összeg gyűlt egybe s remélni lehet, hogy a székelly föld nem is fog elfeledkezni messze idegenben nyugvó fiáról. Jó zágoni Mikes Kelemen, hallgasd tovább a török tenger mormolását. Csendes, altató zene az azoknak, akiknek egyszer szívük annyira fájt az elveszett szabadságért, elveszett szerelemért!

Hajduvármegye közgyűlése.

Nagyobb érdeklődés mellett tartotta — délelőtt — Hajduvármegye a gyűlését. Nem ugyan sógor-koma hivatalnok választásáról volt szó, de fontos ügy került szőnyegre. A harmadik szolgabírói járás kikerekítése és a szolgabírói hivatalok új elhelyezése. Itt a derék Hadház szerette volna a maga részére a harmadik szolgabírói központot, ámde a nagytestű testvérváros Bőszörmény a maga részére kapartotta el a székhelyet, melyhez Hadház, Dorog, Téglás, a Józsaák osztattak be. A régi újvárosi szolgabírói székelyét Debreczenbe helyezik, a nádudvari szolgabírói Szoboszlóra vándorol át. Hej szép, szép és rangos Hajduvármegyére ez a szaporított szolgabírói. A főispáni korteserőszaknak legalább még több bimbasi áll rendelkezésre... Még a nánási doktorok fizetésemlése keltett izgalmat. Ezek a derék tyukhuslevesen, kappanpecsenyén hízott tudor urak az összeköttetéseiket latba vetvén, fizetés emelésért folyamodtak Nánás városához. Csekély 1000 forintra akarták emeltetni a fizetést, a

mi természetesen a hajduinknak nem tetszett, mert hisz Isten nevében úgy se igen gyógyítanak Nánáson sem, más-hol sem az orvosok. Leszavazták tehát a nánási közgyűlésen a kérelmezőket. Akérelm támogatói ebben nem nyughat-tak meg. Fellebbeztek a várm. közgyűlés-hez s itt természetesen megsemmisítették a nánási közgyűlés elutasító határozatát. Hisz ugyanis a nánásiak fizetik. Határoz-ták, igenis kapják a fizetésemelést a tudorok. Mi becsüljük az orvosi tudomá-ny értékét, de a mi sok, az már sok. Elég szépen jövedelmez Nánás város. Nem voltak ott soha inségesek a doktorok, ma sem azok... Hanem [ez már nem a doktoroknak szól]! ... Jó független hajdu nép, mikor fogod már végre belátni, hogy az még nem elég, hogy független képviselőt választol, de a függetlenségi szellemet és elveket érvényesíteni kell minden vonalon. Valamennyi hajdu városban a független elvek az uralkodók, de szervezet nélkül lévén, a vármegye tanácsstermében is minduntalan tapodják a méltányos-ságot és igazságot. Mert a független polgárság oly együgyű, hogy saját maga választ ellenségeket a nyakára. — Ne csodálja tehát, ha keserűen gyű-mölcsozik az ily kiskoru eljárás, ha leszavazzák, ha lenézik a vármegye termében, mint az egyéb hivatalos termekben is. Hisz az erős óriás ön-maga adja testét a lekötő hurok alá.

Kóbor cigányok a debreczeni határban.

A határok kétábu duvadjai, a vándor cigányok ismét beszemtelenedtek a debreczeni határba, hol pedig a rendőrség dicsé-retreméltóan üldözi és rendszabályozza őket. A nánási helyivasut utasai a vonatkocsi ablakból gyönyörködtek a cigányok kocsi-táborában, mely a Nyulason, a Köntös-gáti kut irányában veszélyezteteti a közb ztonságot. Az értesített rendőrség bizonyára kö-zéütött ez égőtüz módjára veszedelmes és kártékony bandának.

Lelkészi kinevezés.

Murányi János hajdunánási közszere-tben álló segédlelkész a dunántuli ref. püspök a nagykanizs-i ev. ref. egyház lel-készül nevezte ki. A szép tehetségű fiatal lelkész Hajdu Nánáson közbecsülésnek és szeretetnek örvendett.

Az oldalfegyver ellen.

A szegedi ki. ügyészség és a rendő-r hatóság egy általános érdekű mozgalmat indított meg, mely valószínű, hogy rövidesen országos vita tárgyát fogja képezni. Régi és általános tapasztalat, hogy a katonaság és polgárság közti jó viszonynak van egy nagy akadálya: az oldalfegyver. A katonai érzékenység, mely a legkisebb sértésre is felágaskodik s a véres megtorlástól sem idegenkedik, számtalanszor fordítja ezt a fegyvert a polgárság ellen. A katonaság zöme a népfiaiból áll, korlátolt értelmiségű parasztlégényekből, akiknek oldalán nagyon is féltelmes disz az a kis szerszám. Emellett szólnak azok a katonai vérontások melyek legutóbb oly feltűnő sokszor fordultak elő. A katoná, ha kimenője van, koresmába,

bálba megy s a legkisebb szóváltás elég ahhoz, hogy fegyvert rántson s azzal tanítsa meg a polgárt mőresre. De még sok-szor szóváltás sem kell. anélkül is működik a fegyver; különösen ha a katonában bor van. Ilyen eset volt pl. a mult hónap elején Szegeden, mikor becsipett katonák egy tanulót vertek agyba főbe a bajonettel, aztán egy másik, melyben őt katoná három gyanultlan nyomdászt támadott meg ok nélkül s szabdalt össze. A hasonló esetek nagy száma, de meg az általános tapasztalatok is arra indították a szegedi királyi ügyész-séget, hogy a legénységi oldalfegyvernek békében való viselése ellen mozgalmat kez-deményezzen. A szegedi ügyészség átiratban közölte ezt a tervét a rendőrséggel s kérte, hogy csatlakozzék ahhoz s közgyűlés útján tegye meg a kezdeményező lépéseket. A rendőrség magáévá tette az ügyészség esz-méjét s alaposan megokolt előterjesztést tett a tanácshoz melyben sürgeti, hogy a hatóság tegyen meg minden intézkedést annak kieszközlésére, hogy a legénység az oldalfegyvernek békében való viselésétől el-tiltassék.

Zászlóavatás Nánáson.

Vasárnap avatták fel a nánási daley-let zászlóját. A vendégek fogadása aznap déli 1 és fél óraker történt. A nánási da-lárok elnöke dr. Nagy Gábor ügyvéd üdvö-zölte a diszes vendégkoszorút, a vendég daleyleteket, melyeknek nevében Márk Endre válaszolt. Zeneszó mellett vonultak be. Elszállásoltatván, délután 5 óraker kez-dődött az ünnepély. Dr. Nagyné-Csáky Er-zsébet urhölgy 11 pár nyoszolyo lány kíséreté-ben vonult fel az ünnep színhelyére, a gymná-sium előtti diszitett udvarra. Elsőbb a hajdu-nánási dalárda a hymnust énekelte. Majd Pákozdy Lajos ref. lelkész a zászlót meg-áldotta. Azután a zászlószegeket verték be. A zászló dus fehér-kékszinü selyem zászló, közben a nánási daleylet nótázott, majd Kiss Illés alkalmi költeményt szavalt. A nánási dalárda énekével rekesztették az avatási ünnepélyt. Majd este 8 óraker a Bocska-szálló disztermében a dalárdák által előadott hangverseny után a társas vacsora majd táncz következett reggeli vonat indu-lásig. Természetesen felköszöntöket is mon-dtak. A vendégkölygek névsora: Dr. Benedek Jánosné (Debr.), Nánássy Lajosné (Debr.), Tóth Béláné (Öcsöd), Márk Endréné, Zelin-ger Edéné (Debr.), Kálmán Lajosné (H.-Bö-szörmény), Györössy Mártonné (H.-Böször-mény) stb. — Leányok: Zivuska nővérek, Czégely nővérek, Sáska Gizella, Zelinger Vilma, Nánássy Viola, Schick Hermína, Csáki Margit, Rózsa Piroška. — Náná-son jó sokáig fogják emlegetni ezt az ünnepélyt. — Kivánjuk, hogy ezt a lelkesedést és áldozatkészséget más hazafias alkal-maknál is érvényesítsék a nánásiak illetőleg a kiknek ezen szép ünnepélyt köszönhatték a résztvevők.

Debreczeni bérkocsis virtus.

Tegnap egy fiakkeres többet ivott a kelleténél és ennek következtében egy vasut-hoz igyekvő uri hölgyet a Szt Anna utczára vitt. A hölgy csudálkozva nézte, hogy merre hajtanak, és mikor kételyeit fejezte ki az ut helyessége felett, a fiakkeres ur igazat

adott neki és megfordulván elindult a — Miklós-utcán lefelé. Ez elég volt az utasnak és leszált. Fizetni akart a tarifa szerint, de a kocsis, ha részeg volt is — még se ivott annyit, hogy a szabályszerű díjjal meg-elégedett volna. Az urinőt csak az odahívott rendőr tudta a kocsis szemtelen követelésétől megmenteni.

Az orosz sajtó jubileuma.

A jövő esztendőben, decz. 29-én ün-neplik meg az orosz sajtó fennállása 200 éves jubileumát. 1702. decz. 29-én írta alá Nagy Péter czár azt az ukázt, mely az első orosz ujság megjelenését engedélyezi. Czime volt: Hírek katonai és egyéb dolgokról. Néhány nappal az engedély-okirat aláírása után megjelent a lap első száma, de nem nyomatásban, hanem kézírásban. 1703 óta a Hírek Szt.-Pétervárott és Moszkvában rendszeresen megjelenik. A moszkvai bibliogra-fiai társulat most egy díszművet szándéko-zik kiadni, mely mindazoknak a lapoknak rövid életrajzát fogja közölni, melyek 1702-től 1902-ig megjelentek. A mű tiszta jöve-delméből hirlapíró segély-egyesületet óhaj-tanak teremteni

A balatoni halak veszedelme.

Az egyik balatonvidéki ujságban olvas-suk az alábbi hirt, a mely a szakköröknek de a közönségnek is a legnagyobb figyelmét érdemli:

Akik gőzhajóval utaznak a Balaton ta-ván, az utóbbi napokban gyakran látnak kisebb-nagyobb, néha óriási döglött pontyot a víz felszínén. Ugyanílyenek vannak gyak-ran a halászok hálóiban. — Mi ez? — Hiszen a Balatonon döglött pontyot látni mindenkor ritkaság számba ment és az is csak szigonyozott szokott lenni! — Ezeket a gyönyörű példányokat élősdiék (parasiták) ölték meg, ezeket az élősdiéket a máshonnan (pl. Vittingauból) hozatott és a Balatonba fent említett czélból bocsájtott fertőzött pontyvadékok hurezolták a Bala-tonba. A Balaton vize tehát fertőzve van, a pontyokra nézve döglétes élősdivel, kicsiny pióceszerű állattal, mely a kopoltyu alatti ivekre kapaszkodik, ott szaporodik, az egész kopoltyu ivet ellepi és kiszívja a hálnak életnedveit, ami csakhamar döglésre vezet. Azokban a kis tavakban, amelyekben a ha-lat mesterségesen tenyésztik, ezek az élős-diek nem ismeretlenek, de ott csakhamar ki is irtják őket úgy, hogy a vizet többször egy-másután lebocsájtják és hel ette friss vizet bo-csátanak be. az inficiált halakat pedig né-hány perczre 3-4 százalékos sósvizbe tes-zik, ami a halaknak nem árt, de az élős-diek legott eleresztik szállás talajukat, le-hullnak és így a halak megszabadulnak tőlük. Így a mesterséges tavakban; de tes-sék a Balatont lecsapolni! Ennyit még a miniszternél sem lehet kieszközölni. Ez ellen a Balatonban nincs orvosság, ennek, miután minden élősdiéknek az a természete, hogy végnélkül és biztosan elszaporodik: — csak a pusztulás lesz a vége, olyan, mint a sző-léké volt a filokszérától.

Eljegyzés.

Trosztler Ignác, a Stern József és testvére kefégyáros czég könyvelője eljegyezte Groszmann Emilia k. a.

Hajdumegyei tanítók gazdasági tanfolyamon.

Darányi földmivelésügyi miniszter nemzetmentő és népgyámolító nagy érdemei előtt pártkülömbőség nélkül meghajtja a magyar a zászlót. Egyik érdeme a miniszternek, hogy a néptanítóknak is alkalmat ad, hogy gazdasági téren tudást, tapasztalatokat szerezhessenek, hogy majdan a népet eme téren is vezethessék, oktassák. E végből tanítók részére gazdasági tanfolyamokat szervezett a vakáció alatti időre. Jászberényben is van ilyen tanfolyam, Nánásról Dobos László és Vigh József, Hadházi Simon Károly református tanítók küldtek eme tanfolyamra.

Egy leányszöktetés története.

Lőw Jóska küldte be ezt a regényes szerelmi hirt: Bácskában történt. Mi is hirt adtunk már a megszöktetett bácskai nábob lányáról. Most újabb részleteket írhatunk. A leány neve Ungár Ilona, izraelita, egyetlen leánya Ungár Ó Moraviczai földbirtokosnak, kinek kerek egy millió forintot érő vagyona van. A leánynak nevére 250 hold föld, mint anyai örökség at van írva. A leány szép, barna, koromsötét szemekkel, mindössze 17 éves. Zomborban mult évben ismerkedett meg Szemző Gyulával, egy bácskai gentry család elszegényedett 22 éves fiatal tagjával. A leány szerelmes lett az ifjuba. Apja megsejtette a dolgot, a fiatal embert eltiltotta a háztól. A leány nem tágitott. A mult héten közösen elhatározták, hogy megszöknek. Holdvilágos nyári éjszaka volt. A kis Moraviczai palotaszzerű házában minden csendes. Csak egy ablaktábla hasadékán szűrődik át egy-egy vékony sárgás fénysugár. Ott ébren van valaki: a földbirtokosur leánya, Ungár Ilona. — A kis templom órája éjfél üt. Nehány percz mulva tompa lódobogás hallatszik. Könnyű kocsi két okos állat van fogva. A palotaszzerű ház utczája végén állottak meg a lovak. Egy sugár ifju, Szemző Gyula ugrik le a kocsiból. Az ablaktábla kinyílt s a következő pillanatban az ifju és karján egy remegő leányka siettek a kocsí felé. Villámgyorsan röpitette a két fakó a szerelmeseiket. Hajnaltájt hetedhét falun is tul voltak már. A kocsi két első osztályu jegyet váltott s a szerelmes pár behúzódott a kupéba s robogott velük a vonat — hova, azt nem tudja senki, még a csendőrségnek sem sikerült kinyomozni, mely különben csak anynyit tudott meg, hogy a szerelmesek közös akarattal szöktek. Hol, merre vannak, nem tudja senki. Bácskának ez képezi most a legnagyobb szenzációját.

Tanár választás Hajdu-Nánáson.

Kruchio Lajos hajdunánási tanár, nánási gymnasium volt igazgatója, majd tiszteletbeli igazgatója 29 évi sikeres tanítás után nyugalmába vonult. A régi érdemeiket szerzett tanár megüresedett görög-latin nyelvű tanszékét választás útján töltötték be. Jókay Lajos okleveles tanárt választották

meg, a kinek már éveken szerzett gyakorlata van a tanítás terén.

Leleplezett főispán.

Báró Thoroczky Viktor hódmezővásárhelyi főispán ellen kompromittáló leleplezéseket közöl a Hódmezővásárhelyi című ujság. Ez a lap közli a főispánnak — állítólag sajátkezűleg írt — többi levelét, melyből valóságok esetén olyasmi tűnik ki, hogy a főispán bécsi vállalkozókkal, nevezetesen Ammer Istvánnal és egy előkelő bécsi valamint egy budapesti villamos vállalatlal össze akart játszani különböző városi munkálatok, nevezetesen a világítási és villamos vasúti berendezési munkálatok elintézésénél. A levelek 1898 augusztusából és októberéből keltek. Az első levelet, mely Ammernek szól, az idézett lap nyomán lényegesebb részeiben itt adjuk:

Kedves Ammer ur! Táviratát és leveleit vettem, s úgy hiszem, a tegnapi táviratomat szintén megkapta. A világítás ügye eldőlt, Ganz és Társa a szerződést a várossal az én utasításomra megkötötte s a holnap közgyűlés jóvá is hagyja. Sajnálom, hogy a dolog így ütött ki, mert nekem van leg több károm benne, hisz ez oly biztos és szép üzlet volt, amelyen ritkán jön elő — még pedig a villamos vasúttal együtt fogják megcsinálni, mely Szeged és Vásárhely között is tervbe véve van, tehát körülbelül 2 milliós üzletet elpaccoltak, — pedig 2 hónap alatt volt rá idő pénzt szerezni, — de ennek már vége, mert a szerződés megkötése elől ki nem térhettem. — A későbbi üzletekre nézve csak akkor tárgyalhatok, ha aktuálisak lesznek, gyárak építésébe szívesen belemegyek, valamint bankok létesítésébe is bármikor. A kölcsönügy is már annyiszor fordult így is, úgy is, hogy azt se tudom mit higgyek már ez üzletbiztosságára nézve. — Én Brunner től felveszem 6 %-al 6 hónapra, de mit akar ezért ellen szolgáltatás fejében? — Világítástól elesett mindenki, erről beszélni már nem lehet. . . . Ha tehát a pénz megvan, akkor készítse elő a dolgot úgy, hogy én Bécsben át is vehessem, amikor oda érkezem, de kérem pozitíve vagy-vagy, — mert a sok huzavona máris sok kellemetlenséget okozott. Ha pénz nem volna, akkor kérem péntek estig engem Vásárhelyen sürgönyileg tudatni, mivel szombaton reggel elutazom. Bécsbe okvetlenül találkozok velem. Üdvözlő híve — Viktor.

Egy másik levél szintén Ammernek szól, ezt így publikálja az említett ujság:

Kedves Ammer ur! Mindkét ajánlott levelét ma vettem s csodálkozom, hogy az én két levelemet, melyeket W.-ra küldtem, nem kapta meg. — E levelekben megírtam, hogy a 10 ezer forint kölcsönre feltétlenül szükségem van, még pedig elseje előtt. Holnap 21-én elutazom V.-helyre, de szerdán délben ismét itt leszek. — Maffeynek megírtam, hogy

mennyi fát vágat az állam évente, s ő csodálkozik, hogy mit se teszek a dologban, pedig az ígért expozé megkapása előtt nem tudok tenni, valamint a gyáros nevének közlése nélkül. A föltételemet megmondta M.-nek személyesen s önnek is megírtam, csodálkozom, hogy még mindig kérdik. — A villamos vasut ügye kissé késik, mert a Siemens gyár pályázott s várom ennek az eldőlését az engedélyezésre nézve. — Mihelyt szüksége fog mutatkozni, azonnal megírom. — Továbbá a cukorgyár ügyében se kapok semmit, pedig Freund maga is mondta, hogy már van erre ember. magának is van, még se jön senki. — Ami a bankkérdést illeti, ez menni fog, ha komoly a pénzesoport, — az erre vonatkozó expozé két hét alatt okvetlenül meglesz és akkor részletesen megbeszéljük. — Mi van a fiával? — Mindenekelőtt pénzt okvetlenül, — mivel nem jártam másnál ez ügyben s 8-10 ezer forint okvetlenül szükséges. A szénügyben jó volna az opciókat megkapni. Mikor menjek Bécsbe? Válaszoljon azonnal — híve báró Thoroczky.

Tekintve, hogy Hódmezővásárhelyen bizonyos oldalról valóságos hajszá indult a főispán ellen, ezek a levelek nagy feltűnést keltenek.

Czirkusz.

Válogatott és szépszámu közönség előtt tartott tegnap előadást Leo lovardája. Az előadás most is a töle megszokott kiváló színvonalon állott. A közönség érdekében azonban két dolgot tartunk megemlítettőnek. Először a társulat egyik büszkeségét a kis Rezső Zsokét ne a közönség előtt tanítsák be az egyes produkeciókra, mert nagyon kellemetlen látvány, egy végkép kifáradt, izzadó, kipirult kis fiut látni, a mint az istálló mester ur — pillantására 4-5-ször is próbálkozik ugyanazzal a mutatvánnyal. Ha nem sikerül a produkeció először vagy másodsor, hát hagyják abba. Elég fiatal az a kis fiu, hogy még megtanulhassa. Másodsor pedig, ha számozzák a helyeket, hát ne adják el kétszer ugyanazt a számot és ültesse nek mindenkit a helyére, hogy a közönség ne legyen kitéve felállításoknak és kellemetlen szolításoknak.

TÁVIRATOK.

Sikkasztó bankpénztárnok.

— A „Debreczen eredeti távirata. —

Budapest, július 9.

Lamotte Vilmos bank pénztárnok felvágta ereit s aztán vadászfegyverrel a szájába lött. Tettének oka, hogy a pénztár a félévi vizsgálatnál nem volt rendbe. Lamotte szerint a hiány csak hibás visszaadásból állhatott elő. A súlyosan sebesült hivatalnokot kórházba szállították. Ujabb távirat szerint Lamotte jobban van. Hibásan adott ő már máskor is vissza, de akkor a fél becsületességéből a pénz megkerült. Gyanussá teszi a dolgot, hogy mindig csak pénz visszaadásnál téveszti el az összeget.

Óskori leletek.

Szerencs és Menok közelében nádasok és mocsaraktól megközelíthetetlen helyen fekszik a két holdnyi terjedelmű „Takta-Földvár” nevű óskori földvár, melyet most a tulajdonos, az áldozatkészségéről ismert Andrassy Dénes gróf fölszólítása foytán dr. Szendrey János, az orsz. régészeti társulat titkára, megásatott és fölkutatott. A földvár átlag tíz méter magasságban emelkedik ki a mocsarokból, szabályos elyptikus alakú és egészben emberi kéz munkája. Lapos felületén több ezer éves leletek kerültek elő, melyekből a telep kora a bronzkor kezdetére tehető. A teleppel szemben fekvő fensíkon a kutató az őslakók hamvver-temetőjének helyét is megtalálta.

Bakancs szállítás a honvédség részére.

A kereskedelmi és iparkamara küldte be ezen értesítést: A m. kir. honvédelmi Miniszter ur O Nagyméltósága megküldvén a kamarák a honvédség részére, az 1902. évi márczius hó végéig szállítandó bakancsok és könnyű cipők elkészítésének felvállalására vonatkozó pályázati feltételeket, úgy a nevezett, valamint a kereskedelemügyi Miniszter ur utasította a kamarát, hogy e szállításban való részvételre a kisiparosokat hívja fel. A m. kir. honvédség részére szükséges bakancsokból 16.320 pár és a könnyű cipőkből 6680 pár a kisiparosoknak tartatott fenn, a Miniszter ur által közölt s a kamara hivatalában megtekinthető feltételek értelmében, oly kikötés mellett azonban, hogy a szállításban kizárólag adófizető és ipartestületi kötelekben levő kisiparosok és ilyenekből alakult szövetkezetek, avagy iparosok oly községből, hol a törvényben megkivánt szám hiányából ipartestület nem létesülhetett, — részesülhetnek. — A bakancsok páronkénti ára 10 korona 25 fillérben, a könnyű cipők ára pedig páronként 8 korona 68 fillérben lett megállapítva; mely lábbeliek legkésőbb 1902. évi márczius hó végéig a honvéd-központi ruhatárba Budapestre lesznek beszállítandók; a netalán mar 1901. év folyamán történő szállításért esedékes kereseti összegek csak 1902. évi január elején, — a jövő évben a kilüszött határidőig bármikor beszállított lábbeliekért igényelt keresmények azonban a szállítványra vonatkozó átvételi bizonyítvány számvetőségi érvényesítése után azonnal fognak kifizettetni. Ezen szállításban résztvenni akaró kisiparosok értesítetnek, hogy az általuk közösen aláírt ajánlat, tekintet nélkül az aláírók számára, ívenként csupán egy koronás bélyeggel látandó el. Ellenben azok az iparosok, kik külön-külön ajánlatokat nyújtanak be, kötelesek külön-külön leróni az egy korona bélyeget. Az esetben, ha egyes iparosok vagy alkalmi szövetkezetek a részükre juttatott bakancsok és könnyű cipők készítésétől a megrendelés után bármely okból visszalépnek, kötelesek erről a kamaránál haladéktalanul jelentést tenni, hogy az eként rendelkezésre maradó lábbeliek mások által leendő szállítása iránt intézkedés tétethessék. A kamara irodájában megtekinthető szerződési feltételekben foglaltak figyelembe vételével kiállítandó és szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi augusztus hó 1-ig — ahol ipartestület van, annak útján, különben pedig közvetlenül — az alulírott kamarához nyújthatók be.

Schaf tánczestélye

Meghívó 1901. évi július hó 14-én, azaz vasárnap a „Korona” című táncz-

teremben (Csapó-utca 17.) táncziskolám bevezése alkalmával zártkörű tánczestélyt rendezek. Schaf János, tánczitanító. Belépti-díj: (személyenként értve) 1 korona. Kezdeté este 8 órakor. Új tánczitanfolyam nyílt. Minden vasárnap vendég estély. Jóízű ételek és italokról Ullmann Károly vendéglős gondoskodik.

Bolla Kálmán és a pezsgő.

Zágrábban folyik a pezsgő, durrognak a palaczkok.

Károlyvárosban, Sisseken pezsgős lakomákat rendeznek a horvát honvédség tisztjei.

Ezek a pezsgős lakomák a nyugdíjazott Bolla Kálmán tisztjeletére történnek. Mert nagy tisztesség egy magyar tábornoknak, hogy távozásán ennyire örvendenek a magyarok ellenségei. Nyakra-főre tüntetik elfelé még az arczképét is annak, akinek szemé hunyorításától „megrendült az Olympus.”

... Talán, talán még sem volt oly veszedelmes az a pezsgő, a mely miatt Bolla adlátust eltávolították, mint az amelylyel távozása után kecczintgatnak ...

A Barnum-czirkusz balesete.

Berlinből sürgönyzik, hogy a világszerte ismert Barnum és Bailey-féle czirkuszt Németországban nagy vasuti szerencsétlenség érte. A czirkusz tegnap még Gleiwitzben tartott előadásokat és éjjel három külön vonattal Beuthenbe utazott. A két első külön vonat a beutheni teherpályaudvaron már kirakodott, amikor a harmadik vonat gyorsvonat-sebességgel közeledve a második vonatra rohant. Három kocsit darabokra tört; William Smith főistállómester és Walton kocsis meghalt, hét más alkalmazott megsebesült. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a Barnum-kocsi légnyomású fekezője fölmondta a szolgálatot, míg a mozdonyé kifogástalanul működött. — A czirkusz az előadást ma este a szerencsétlenség dacára megtartotta.

Dijnokok szabadságolása.

A kereskedelmi és igazságügyi miniszterek szabadságidejét rendeletileg szabályozták úgy hogy pl. a budapesti bíróságoknál alkalmazott dijnokok kivétel nélkül kapnak anélkül, hogy ezt nekik külön kérni kellene az illető hivatal főnökük által szabadságot, még pedig államosított dijnokok 14 napot az ideiglenes 8 napot, mert a pénzügyminiszterium dijnokai körében mozgalom indult meg, a végből, hogy hasonló kedvezményt maguk részére ők is kérjenek.

Póstyén

európai híre kenes iszapfürdőit a t. közönség k ü l ö n ö s f i g y e l m é b e ajánl uk. Specialitása: lokális iszapfürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb köresekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Póstyén fürdő javallva van: c s u z, k ö s z v é n y, i s c h i a s, csonttörések stb. eseteinél, mely bántalmaknál csodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legelőkeltebb fürdőberendezésekkel, van színház, 2 zenekar, vill. világi társ. penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 1/23 óra alatt. Prospectust és bővebb értesítést szívesen ad a fürdőigazgatóság.

Rövid krónikák a XX-ik századból.

A tavalyi hadgyakorlatok idején történt. Egyik magasabb rangú tiszt, ki születésénél fogva nexusban van az olasz királyi családdal, a magyar ezredek vezényletével volt megbízva. Hogy megmutassa a tiszteknek, hogy nem hiába magyar katonák ő, felhasznál minden alkalmat, ha törve is, hogy magyarul beszéljen. Szerették is összes tisztjei. De egyszer egy nagyobb manővernél történt, hogy ellenség jöttét jelzik az előőrsök. Hiába küldenek kis csapatokat, azok nem tudják felderíteni az ellenség hollétét. A tábornok haragos kezd lenni, arca vörös lesz s ráival a jelentkező ezredesre:

— Ezredes ur! Nem tudni, hol az ellenség? Rögtön hatolja ki pu!

Egy somogyi ember Kőszegen tartózkodván, unalmában elment a katonai reáliskola évről vizsgájára. Megbotránkozott, hogy abban a magyar pénzen fentartott intézetben mai napig se tudtak a magyar királyról és a hazáról, hanem úgy a tárgyakban, mint a növendékekhez intézett német beszédekben — illet egy magyar pap, hitoktató intézett a növendékekhez — csak „unser Kaiser” és a közhaza járja, a kik iránt való hűsége a Gotterhalte buzditja a növendékeket. Hogy minő hazafiak lesznek ezekből a katona növendékekből! Sőhajtott fel a jámbor somogyi ember. Osztrák hazafiak. A magyar kormány és a törvényhozás ügyet se vet rá, hogy minő nevelést és oktatást kapjanak azok a fiúk, kik a közös hadsereg tisztikarába lépnek, kiknek ép úgy kellene respektálniok a magyar királyt és hazát, mint a császárt és Osztrákországot. Valamikor talán a katona urak is megtanulják mi az a paritás. De addig a somogyi jó magyarnak sok türelme lesz szüksége ...

Ebersterk Andor szabadkai fiú, ki mint haditengerész. részt vett a kínai háborúban, levelet írt Szabadkára bátyjának, melyben büszkén tudatja, hogy megkapták a hadi érmet. A levél a következő:

Nargasaki 12-5. 1901. Kedves bátyám! A legnagyobb újságot tudatom veletek, hogy mi megkaptuk a hadi érmet. a melyet a legnagyobb ünnepséggel ültünk meg. Nekem maga a kapitányom tűzte fel a hadi érmet, ezen szavakkal: viselje büszkén, mert ezt nem minden ember viseheti. Nagy beszédet mondott a hajóraj parancsnok az ugynevezett contra admiral, vagy magyarai ellentengernagy Graf von Montecucoli. Aztán nagy ünnepély volt a hajón. Hát most már én is háborúviselt ember vagyok. Még mindig Kinában vagyunk, de reméljük, hogy szeptemberben elhagyjuk. Hát bizony már sokat próbáltam ebben az életben. Nem hiszem, hogy van talán még egy második ember, aki már keresztül ment annyin, mint én. No de nem baj, hiszen minden elmúlik. Most Japánban vagyunk ismét, innen Nakasakiból elmegyünk Sang-Hajba, most találkoztunk a Donauval, a melylyel sokan elmennek haza. Hej bizony szeretnék már én is, de még nem lehet, de nemsokára eljön az az idő is. Most már itten szép nyár van, hát odahaza milyen az idő? hej szép lehet már nagyon amint olvasom. Miért nem írrok sűrűbben hazulról, mikor olyan jól esik olvasnom a hazai írást.

Valamelyik alföldi megyében szomorú dolog, de megtörtént, hogy egy vidéki ur elkezelte a megye pénzét. Rövidség okáért nevezzük Pistának. A jó kedélyű Pista urnak volt egy igen becsületes bátyja, Józsi, a kit rettenetesen lesújtott a dolog. Nem is hagyja abban a dolgot, hanem előkelő orvosok bizonyítványával igazolta, hogy az ő öcsése bolond. Jó emberek ugyan a megyei urak, ha kell, hát ők azt is elhiszik. De hogy a név tisztázva legyen, a legközelebbi megye gyűlésen Józsi komolyan, meghatottan feláll, s így szól:

Tekintetes közgyűlés! Szegény öcsém, a mit tett, bolondságában tette. De én nem akarom, hogy bárki is károsodjék az egész összeget kifizetem a saját pénzből;

A szép nyilatkozatra általános helyeslés lön a felelet. De egyszerre egy mély bariton valami öreg magyaré hallatszik:

— Hiszen a mint most látom, nem a Pista bolond, hanem a Józsi!

Gyöngyszemek.

(A vidéki sajtó hasábjairól.)

A vidéki lapok egyik legnépszerűbb rovata a Nyílttér-rovat. Harcias férfiak itt csepegtetik le ellenfeleiket, valamint a megsértett becsület kireperálásának nyilvános nyomai is itt rakatnak le.

A nyílttér szabad rovat, dolgozhat bele akárki, csak megfizesse taksáját. Ugy ám, mert fizetni kell érte. Sokszor felettel érdekes dolgok látnak így napvilágot.

Nem utolsó dolog például a következő:

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy M. István szombathelyi lakost felindult állapotomban becsületében megsértettem, amennyiben róla tanuk előtt valótlanul állítottam, amely állításomat visszavonva, tőle bocsánatot kértem, amit ő nekem megadván, az ügy békés befejezést nyert.

Szombathely, 1901. június 11.

S. Gyuláné.

A megsértett női érzet kifakadása villan ki az alábbiakból:

Figyelmeztetés.

Tisztelettel figyelmeztetem Erzsébetfalva adófizető polgárságát különösen polgárnőit, óvakodjanak H. Győző községi irnoktól bármily szivességet kérni hivatali állásából kifolyólag, nehogy úgy járjanak vele, mint én, akinek a nevezett ur kvalifikálatlan kifejezései miatt polgári kötelezettségeim teljesítése alkalmával pirulnom kellett.

Ajánlom öt felettel hatósága becses figyelmébe.

Tisztelettel

B. Istvánné.

Ime, két nő szereplése a nyílttérben. Nézzük most néhány példával az erősebb nem szereplését.

A harciasság magasabb fokát kommentálja például ez:

Nyilatkozat?

Rövid idő óta ismételve kapok névalírás nélküli (anonym) becsümlő leveleket. Kinyilatkoztatom, hogy legyen az írójok leány, nő, vagy férfi: az illetőt aljas jellemű becsümlő egyének tartom és ha gyenem az illető nyomára fog vezetni, úgy ellene a kutyakorbácsot fogom használni.

R. Vilmos.

Egy mézárós üzelmeiről imígyen rántja le a leplet L. Herman:

Nyílt kérdés.

M. Vilmos ki a hitközségtől egyik „kóser” mézárószéket bérli, addig míg a többi hitsorsosai a husvétünnep 2-ik napján a templomban ájtatosan imádkoztak, — ő a városháza udvarában egy nyilvános árverésen az ő szokott lármájával lovat vett és azt azonnal el is adta.

Felhívom erre a hitközség t. előjáróságának, nemkülönben a kóser hust vásárló közönségnek a figyelmét is és kérdem, hogy ilyen eljárás után lehet e abban bizni, hogy M. kóser hust mér?

L. Herman.

Két szentesi újság háborújának kised epizódjáról tanuskodik az alábbi:

S. M. Urnak.

A Csongrádmegyei Ellenzék folyó hó 3-iki számában egy — a stílusáról itélve Gálfi Sándor által irt — számárság az ön aláírásával ellátva látott napvilágot, mely az ön elnökele alatt „virágzó” (?) egyesület volt vezetését nyíltan vádolja, hogy működésükhöz szegény és gyalázat tapad, én magán-levelemben felszólítottam önt, hogy ha becsületes embernek tartja magát, a nyilvánosság előtt álljon is elő piszkos vádjával, ön ezt nem tette, midőn erre újra itt is felhívom, elvárom öntől, hogy ha nem tenné, ne fájjon majd önnek, ha minden tisztességes társaságban (ahol ön idegen) nevén fogják önt nevezni.

Az egyesület kilépett tagjai és a régi vezetőség nevében:

B. Bálint,

volt egyesületi titkár.

(Alkalmilag folytatjuk.)

IRODALOM.

Álom.

Az utolsó kocsis is eldübögött
Lenn az aszfaltos köruton,
A gázláng vörös pilleként lebeg,
Szemem fáradtan lehunyom
S a káros-székbe hátradőlve
Érzem, az álmom száz karral fon át...
Tollam lehull, Rétekről álmodom;
És hallom is a pásztorfurulyát.

Mi szép is volt tizenhöz éves szíved
A szomszéd kertben lopni a napot.
Magunk voltunk csak Örszikkével,
És dicsértük a széna-illatot.
Majd elmerengve áltunk: kéz a kézben;
Igy hajlik össze minden kis virág...
A nyáj kolompja kong az erdőszélen,
És hallgatjuk a pásztorfurulyát.

És este, mikor felszáll a homály,
S az égen égnek apró csillagok,
Még bujva várjuk a kis-kapunál
Amíg az öreg bakter elkopog.
S aztán, hé olykor össze is sugunk,
— Te édes, kedves, — ennél nincs tovább.
Egymást ölelve ébren álmodunk,
És hallgatjuk a pásztorfurulyát.

Ez nótázza mélan, meghatón
A rejtett távol valamely zugán,
A mit csak érez Karádon s Fonyón
Minden szerelmes ifju és leány.
A falu csendes. Kutya nem ugat,
— Te édes, kedves — sugod Örszikkém
S arcomra simul meleg lágy hajad.
S — Te édes, kedves — sugom vissza én.

Gárdonyi Géza.

A „Vasárnapi Újság”

július 7-iki száma 29 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Finnország” (képekkel a budapesti egyetem földrajzi intézetének tanulmányutjából.) Cholnoki Jenőtől. — Költemények: „Bucus” Pásztoitól; „Francia költők” — „A magvető”, Hugó Viktortól, fordította Szász Károly; „A kis harang és az öreg harang”, Lachambeaudie Pétertől, fordította Radó Antal; „Sápadt esti csillag...” Musset Alfrédől, fordította Vargha Gyula. — Regénytár: „A halász regénye.” Irta Szemer György (Neogrady Antal rajzaival.) — Rejtélyes történetek: A római király. — Regényes rajz (képekkel). — „A két nagybácsi.” Amerikai elbeszélés. Irta Sidney Herman Preston. Angolból fordította S. A. „Parkünnepély Cseklészen” (képekkel.) — „A villám szeszélyei.” — „Mádi Kovács György halála” (arcz képpel.) — Kosuth-szobor leleplezés Nagy Szalontán (képekkel.) — Természetes gyógyintézet Budapesten (képekkel.) — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Újság negyedévre négy kor., a „Politikai Újdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadáival (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 80 fillér.

Törvényszék.

Jelenet a bíróságnál.

Egy göndörhaju ur lép be a budapesti járásbíró szobájába. Meghajlik:

— Nevem Goldberger Dávid, másképpen Goldberger D.

— Mi tetszik?

— Én a Király utca 27, alatt lakom. Ugyancsak abban a házban, de a 2. emeleten — én az elsőn lakom — lakik egy Goldberger Dezső nevű ur, aki szintén Goldberger D.-nek írja magát.

— Joga van hozzá!

Köszönöm alássan. Csakhogy az adósaik mind engem üldöznek. Leveleinket rendszeresen elcsereplik. A feleségem furdón van és leveleit mind ő hozzá viszik, Ezeket a leveleket ő mutogatja a kávéházban... Az igaz, hogy az ő leveleit rendszeresen én hoztam hozzá.

— És mit csinál ön az ő leveleivel?

— Semmit. Az ő felesége valóféltben van és minden levélben legazemberezz. Sőt nyílt levelezőlapokon is ezeket a sértegető leveleket mind nekem hozza el a levélhordó.

— És maga mit csinál?

— Megpukkadok duhómban. Mit csináljak bíró ur!

— Magyarosítsa meg a nevét.

— Hja, ha az olyan könnyen menne.

Én természetesen kereskedem és zsákjaimra Goldberger D. van felpingálva lemosthatatlan kindruszszal. És 10.000 ilyen zsákomban van.

Goldberger Dávid, alias Goldberger D. még sokáig panaszkodott a bírónak, de nem tudott dülöre jutni s lehorgasztott fővel handukolt haza, törvén fejét a nagy kérdésszerűen Hamletként: megpukkadjon-e duhómban, avagy inkább 10.000 zsákját (ami kissé költséges) láttassa el új szignatúrával?

(H—k.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Vetőgép 13 soros, használt, majd nem új, igen olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Ebesi ártézi víz a legjobb legegészségesebb üdítő ital. Kapható minden fűszerüzletben, kávéházak és vendéglőkben. Főráktár: Piacz-u. 7. sz.

Kölyök vizsla találtatott. Bővebb értesülés szereshető Kerékgyártó István lakatos műhelyében Csapó-u. Szántay-ház.

Nagy Block naptárak, rendkívül praktikusak 1901. évre 40 krért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Correpetitor a latin első négy osztályához kerestetik. Czim: Törvényszéki iroda-igazgató.

Mérlegképes könyvelő, ki a magyar és német levelezést bírja, szabad óráiban elvállal könyvek vezetését vagy bármily irodai munkát. Czim a kiadóban.

Egy 7-ik realista irodába vagy mérnök mellett alkalmazást keres, esetleg elvállal rajzolásokat. Czim a kiadóhivatalban.

Tanulóul jó családból való fiú felvétetik.

Érmelléki Nagykágyai hegyi bor Kiss Albert szőlőbirtokos terméséből literjét 38 krért árusítja Várray János (Rákóczi) Meszena-u. 1 sz. 50 literen felüli mennyiségben is megrendelhető hektiként 28 frt.

28 hold újföld tanyával az Ondód mellett eladó. Teher 4000 frt. — Értekezhetni Vörösmarty (Liba) utca 5 sz. a.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedrő” használata által Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben Toth Béla gyógyszerárban, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

ÜZLETTI KÖNYVEK,

csinos kiállításban, erős kötésben, igen jutányosan kaphatók

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiaz, a főpostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Bor-árjegyzék

Szabó Kálmán és Testvérei

Szent-Anna puszta homoki szőlőtelepén termelt természetes ó-borokról

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 "
Veres asztali 98-ról	80 "
Nagy burgundi siller	80 "

Palaczkokért 16 fillér letét.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos Fiai cégénél

Debreczen, Tisza palota

valamint

Geréby Fülöp utódai, Fritsch Károly,
Bán László, Parti Ferencz,
Czeglédy és Polgár, Tóth Kálmán,
Félegyházi János, Váray József

fűszerkereskedő uraknál.

Cséplőgép részek,

Lendkerekek (különféle nagyságban) manometer (fesz mérő),

egészen új

ajtók, ablakrácsok, csatornarácsok,

más építkezéshez való

vastárgyak

különféle **kovácsszerszám:**

Chatuk, ülők, fujtatók, vasesztergapad szerszámacél

kompozíció

kijavított

takarék tüzhelyek,

igen mérsékelt árban kaphatók

KLEIN JAKAB

ócska vasüzletében, főtőzsde udvar.

Ocska vas és fémet a legmagasabb árban vesznek

Teljesen kijavított

vetőgépek

13. 15. 17. és 21 sor

fejtűnő olcsó árban, — előnyös fizetési feltételek mellett.

LEO sport-lovardája.

Ma kedden július hó 9-én, este 8 $\frac{1}{2}$ órakor **Ujdonságok estélye.**

dus és válogatott műsorral.

Különösen megemlitendő (itt először) az ifju **Johanna k. a.** mint falusi virágárusnő lovon. Itt először **Náci** mint biciklista (**nagyszerű.**) **Alexander ur** mint Jongleur és egyensúlyozó. Nagy lovargyakorlatok 3 hölgy és férfi által külön e célra idomított 6 lóval. Záradékol **a Medve és Előőrs** vagy a **félős ór,** beszédes képlet táncal, előadja 4 hölgy és 9 férfi.

Előadásaimat a **39. gy. ezred zenekara** kíséri.

Előadás alatt tiszta magyar bohócok és a bolondos Augusztok fogják a n. é. közönséget szórakoztatni.

Helyárak: Számozott zártszék I. és II. sor 2 kor. I. hely 3. és 4-ik sor 1.40. II. hely 5—6, sor 80 f. III. hely 7. és 8-ik sor 60 fillér. Karzati állóhely 30 f. Deákok, katonák őrmesterig s gyermekek zártszékre I k. 20 f. I. helyen 1 k. 3 és 4. sor 60 f. 7—8. sor 40 f.

Az előadás kezdete pont 8 $\frac{1}{2}$ órakor. Pénztárnyitás d. u. 4 órától az előadás beztáig.

Jegyek előre válthatók Schvarcz Dániel dohánytőzsdéjében, (Bika szálloda) reggeli 10 órától délután 6-ig.

Részletes műsor a jegyzedőknél kaphatók. Kuttyákat a lovardába hozni rendőrileg tiltva van. Mindennap előadás, ünnep és vasárnapokon két előadás, az előadás bármilyen időben megtartatik. A n. é. közönség a lovardában minden idő ellen védve van.

Holnap szerdán nagy előadás.

Becses pártfogásért esedezik

LEO.

igazgató.

Nestlé-féle gyermekliszt

legkitűnőbb tápszer

kis gyermekeknek

Egy doboz 1 k.

80 fillér. Próba

doboz 1 k.

Nem szükséges

tej hozzáadása.

Elválasztás ese-

én ezen régi

kipróbált, 30

év óta bevezet-

tett tápszer a

legkitűnőbb so-

pos gyerekek-

nek.

Diarrhie és há-

nyás kizárva.

tartalmazza a legkitűnőbb **Alpsai tejet.** Évi gyártmány **35 millió doboz,** napontai tejszükséglet **132.000 liter.**

Nestlé-féle condem tej cukorral 1 doboz 1 kor. Ugyanaz cukor nélkül „Viking” ujdonság 1 doboz 1 kor.

Központi szétküldés: **F. Berlyak**

Bécs 1. Naglorgasse 1.

Elárusítás minden gyógyszerárban és droguériában.